

Sumariusz wydatków skarbu litewskiego z lat 1650–1652

Podstawa wydania: Нацыянальны гістарычны архіў Беларусі, Мінск, ф. 1737, оп. 1, nr 24 (księga grodzka relacyjna słonimska 1652)

Sumariusz liczby skarbu WKsL na sejmie warszawskim produkowany

[k. 308v] Zapłata długu Rzeczypospolitej:

Według liczby blisko przeszłego sejm^u *anni* 1650, co skarb na zapłatę wojsku z komisji wileńskiej *ad fidem publicam* sposobiwszy kredytorom zapłacił, potrąca zł **285 395** gr **3** reszty $4\frac{3}{4}$.

Zapłata wojsku na komisji mińskiej w roku 1651:

Na wojska *numero 7301 diversae generis militiae* pier[w]szego przeciw rebeliej zaciągu, za czwierci cztery *ad diem 9 Maii* [V] *anno* 1650 wysłużone, [k. 309] a z komisyj^e wileńskiej tegoż roku 1650 dłużno pozostałe, z wiadomością Ich MMściów panów komisarzów¹ zapłacono.

¹ Komisarzami tymi byli: z senatu starosta żmudzki i hetman polny litewski Janusz Radziwiłł, wojewoda wileński Krzysztof Chodkiewicz, kasztelan witebski Józef Klonowski, kanclerz wielki litewski Albrycht Stanisław Radziwiłł i marszałek nadworny Krzysztof Zawisza, a z izby poselskiej: chorąży wielki Krzysztof Pac, pisarz wielki Filip Kazimierz Obuchowicz, starosta oszmiański Adam Maciej Sakowicz, podkomorzy piński Mikołaj Kuncewicz, sędzia ziemski upicki Paweł Marcinkiewicz i sekretarz oraz dworzanin JKMści Jan Antoni Chrapowicki.

Naprzód:

Na rotę usarskie koni 822 zł **167 688**

Na rotę rajtarskie koni 600 zł **123 360**

Na rotę kozackie koni 2158 zł **254 558 gr 10**

Na rotę dragańskie koni 1650 zł **229 275**

Na piechotę niemiecką osób 1510 zł **235 640**

Na piechotę węgierską osób 700 zł **67 394 gr 5**

Panom urzędnikom wojskowym zł **13 250**

Na zapłatę Ich MMściom panom hetmanom i drugim oficerom wojskowym ekspens dawnych wojennych zł **71 998**

Na zapłatę dawnych zasług ludzi służebnych zł **2115**

Na puszkarze, pomocniki i furmany przy armacie zł **25 810**

Solarium Ich MMściom panom komisarzom do zapłaty zasług wojska w Mińsku naznaczonym², tudzież panom urzędnikom, sługom skarbowym i generałowi zł **16 130**

Solarium Ich MMściom panom deputatom Trybunału Skarbowego *anni* 1651³, urzędnikom i sługom skarbowym zł **5425**

Solarium JMści panu podskarbiemu⁴ zwyczajnego od podatków Rzeczypospolitej zł **8000**

Na interes i potrzeby Rzeczypospolitej od pieniędzy na komisyjce wileńskiej *anni* 1650 i komisyjce mińskiej *anni* 1651 na zapłatę zasług wojsku WKsL przyczynionych zapłacono zł **4465 gr 20**

Czyni na zapłatę czterech czwierci zasług wojska *numero* 7301 z wyżej specyfikowanymi wydatkami zł **1 225 1[09] gr 5**

[k. 309v]

Na zapłatę zasług wojsku z komisji wileńskiej *anni* 1650 *numero* 4093 w służbie Rzeczypospolitej zostawionemu, z suplementem *a die prima Januarii* [I] *anno* 1651 zaciągnionym:

² Komisarzami tymi byli: z senatu kasztelan trocki Aleksander Ogiński, kasztelan witebski Józef Klonowski, marszałek nadworny Krzysztof Zawisza, a izby poselskiej: starosta krzyzewski Mikołaj Stefan Pac, starosta oszmiański Adam Maciej Sakowicz, podstoli wołkowyski Jan Mierzeński, marszałek kowieński Jan Karol Rostowski, chorąży smoleński Jan Antoni Chrapowicki, dworzanin JMKści Jan Karol Kopec.

³ Deputatami tymi byli: z senatu wojewoda witebski Paweł Jan Sapieha, podkanclerzy Kazimierz Leon Sapieha oraz marszałek nadworny Krzysztof Zawisza, a z izby poselskiej: chorąży wielki Krzysztof Pac, starosta oszmiański Adam Maciej Sakowicz, pisarz ziemski żmudzki i ciwun ejragolski Jan Mikołaj Stankiewicz, podkomorzy mścisławski Piotr Kazimierz Wiażewicz, stolnik orszański Piotr Galimski, sędzia ziemski brzeski Jan Kazimierz Umiastowski, dworzanin JKMści Piotr Kamieński, pisarz wielki Filip Kazimierz Obuchowicz, starosta filipowski Krzysztof Jan Buchowiecki oraz podstarości upicki Michał Kazimierz Wolmiński.

⁴ Gedeon Michał Tryzna (zm. 1652), podskarbi wielki litewski od 1644 r.

Na rotę usarskie koni 713 zł **140 654**
Na rotę rajtarskie koni 591 zł **192 534 gr 15**
Na rotę kozackie koni 1640 zł **232 059 gr 20**
Na rotę dragańskie koni 1630 zł **271 500**
Na piechotę niemiecką osób 1790 zł **230 320**
Na piechotę węgierską osób 200 zł **30 352**
Na różne potrzeby wojenne do rąk Księcia JMści pana hetmana⁵ i drugim za asygnacjami Księcia JMści zł **33 285**
Na aparat wojenny zł **122 469**
Na posły Rzeczypospolitej i gońce moskiewskie zł **58 693 gr 23 reszty 9**
Na posły wojskowe zł **7000**

Czyni na zapłatę czterech czwerci wojsku *numero* 4093 w służbie Rzeczypospolitej zatrzymanemu i suplement *numero* 2421^a zł **1 316 867 gr 28 reszty 9**.
Zostaje winno zasług na wojska *numero* 2600, jednym chorągwiom z czwerci dwie, drugim za czwierć jedną zł **182 400**.

Na zapłatę zasług wojsku nowego przeciw rebellizantom zaciągu:

Na rotę usarskie koni 290 zł **2090^b**
Na rotę rajtarskie koni 416 zł **39 490**
Na rotę kozackie koni 3510 zł **260 719**
[k. 310] Na rotę dragańskie koni 720 zł **51 600**
Na piechotę niemiecką osób 2890 zł **177 360**
Na piechotę węgierską osób 820 zł **55 950 gr 18**
Na ludzie służebne zamku smoleńskiego⁶ i dynemborskiego⁷ zł **103 457 gr 4**
Na pocztę Rzeczypospolitej zł **8206**
Na furmany, kozaki i przystawy z pieniędzmi Rzeczypospolitej na płacę wojsku do Mińska i na drugą wyprawę z pieniędzmi z Wilna do Grodna⁸ wydatku zł **1595**

^a Błąd pisarza, z podsumowania liczebności wojska wynika, że powinno być 2471.

^b Błąd pisarza, wydatki te musiały wynieść ok. 20 910 zł.

⁵ Janusz Radziwiłł (1612–1655), hetman polny litewski (1646), starosta żmudzki (1647), wojewoda wileński (1653), hetman wielki litewski (1654).

⁶ Smoleńsk – miasto wojewódzkie i twierdza położone nad Dnieprem.

⁷ Dyneburg – twierdza i miasto położone nad Dźwiną, centrum administracyjne tzw. Inflant polskich.

⁸ Grodno – miasto w województwie trockim położone nad Niemnem, stolica powiatu i ośrodek ekonomii królewskiej.

JMści panu Jaroszowi Szaszewiczowi⁹, podstarościemu kowieńskiemu z pieniędzmi dla płace zasług wojsku do Słucka¹⁰ wyprawionemu, strawnych pieniędzy na furmany i kozaki zł **3284**

JMści panu Janowi Stanisławowi Śrzedzińskiemu¹¹, pisarzowi skarbowemu WKsL z pieniędzmi dla płace piechocie smoleńskiej wyprawionemu, strawnych pieniędzy na furmany i kozaki zł **1025**

Kozakom i posłańcom różnymi czasy z sprawami Rzeczypospolitej do powiatów wyprawionym zł **3553 gr 15**

JMści panu Władysławowi Wołłowiczowi¹², pisarzowi polnemu WKsL jurgieltu dorocznego po zł 4000^a za trzy lata zapłacono zł **1200**

Na restauracją mince wileńskiej do JMści księdza Brazgalskiego¹³ zł **1000**

Trylnerowi¹⁴ probierzowi mince wileńskiej jurgieltu zł **900**

Na solaria urzędnikom, sługom skarbowym przy terażniejszej liczbie na sejmie będącym zł **3570**.

[k. 310v]

Czyni zapłatę zasług wojsku nowego zaciągu *numero* 8648 za czwierci *numero* 2 i miesięcy 2 z wydatkami wyżej specyfikowanemi: czyni zł **733 820 gr 7**.

Suma wszytkiego rozchodu pieniędzy Rzeczypospolitej czyni zł **3 561 192 gr 23** reszty **13¼**.

Porównawszy perceptę z dystrybutą, zostaje w skarbie pieniędzy zł **503 958 gr 11** reszty **1**.

Retent pewnych i niepewnych zł **853 381 gr 11** reszty **9 %**.

Suma retent pewnych i niepewnych i reszty w skarbie będącej czyni zł **1 357 339**.

[k. 311]

Dług Rzeczypospolitej wojsku starego zaciągu abdankowanym:

^a Błąd pisarza. Z podsumowania wynika, że roczny jurgielt pisarza polnego wynosił 400 zł.

⁹ Jarosz Szaszewicz (zm. 1670), podstarości kowieński w latach 1649–1667, dworzanin skarbowy, a następnie skarbnik litewski w latach 1667–1670.

¹⁰ Słuck – miasto w województwie nowogródzkim, położone nad rzeką Słucz, własność birżańskiej linii Radziwiłłów.

¹¹ Stanisław Jan Śrzedziński (zm. ok. 1653), pisarz skarbowy (przychodowy) litewski od 1645 r.

¹² Władysław Wołłowicz (zm. 1668), pisarz polny litewski od 1639 r., kasztelan smoleński od 1653 r., wojewoda witebski od 1656 r., hetman polny litewski od 1667 r.

¹³ Andrzej Brazgalski (zm. 1658), notariusz (pisarz) kapituły wileńskiej od 1644 r., kantor i oficjał wileński (1648), kanonik smoleński od 1649 r., kanonik wileński od 1652 r.

¹⁴ Hans (Hanusz) Trylner, mincerz i probierz wileński już w 1618 r.

Husarzom

JMści pana wojewody smoleńskiego¹⁵ koni 80, za ćwierć jedną na koń po złotych 51, zł **4080**

Suplementu koni 70 za miesiąc jeden zł **1190**

JMści pana Gosiewskiego¹⁶, stolnika WKsL za ćwierć jedną zł **4080**

Czyni tego zł **9350**.

Kozakom

JMści pana Pawłowicza¹⁷ koni 80, na koń po zł 41 za ćwierć zł **3280**

Suplementu koni 70 za miesiąc jeden zł **956 gr 20**

JMści pana Pocięja¹⁸ koni **60** za ćwierć jedną zł **2460**

Suplementu koni 40 za miesiąc jeden zł **546 gr 20**

Czyni tego zł **7243 gr 10**

Dragonom

Pana Wechmana¹⁹ koni 80, za ćwierć jedną na koń po zł 45, zł **3600**

Suplementu koni 40 za miesiąc jeden zł **600**

Pana Roppa²⁰ koni 80 za ćwierć zł **3600**

Suplementu koni 40 za miesiąc zł **600**

Czyni tego zł **8400**.

Piechocie niemieckiej

Pana Przypkowskiego²¹ *numero* 120, po zł 36 za ćwierć jedną, zł **4320**

Suplementu *numero* 30 za miesiąc zł **360**

Nowego zaciągu *numero* 50 za miesiąc zł **600**

¹⁵ Jerzy Karol Hlebowicz (zm. 1669), wojewoda smoleński (1643), starosta żmudzki (1653), wojewoda wileński (1668).

¹⁶ Wincenty Aleksander Korwin Gosiewski (zm. 1662), stolnik litewski (1646), generał artylerii litewskiej (1651), podskarbi wielki litewski (1652), hetman polny litewski (1654).

¹⁷ Adam Hilary Łukiański Pawłowicz (zm. 1650), rotmistrz i pułkownik w armii litewskiej, albo jego brat Jan, który przejął tę chorągiew od 1650 r.

¹⁸ Adam Pocięj, najpierw rotmistrz powiatowy województwa brzeskiego, następnie dowódca chorągwi kozackiej w armii komputowej.

¹⁹ Krzysztof Wechmann, porucznik, a następnie kapitanlejtant piechoty i dragonii w armii litewskiej.

²⁰ Krzysztof von der Ropp (zm. 1679), oficer autoramentu cudzoziemskiego w armii litewskiej, oberszter od 1661 r.

²¹ Bogusław Przypkowski (zm. 1658), oficer autoramentu cudzoziemskiego w armii litewskiej, oberszter od 1654 r.